

Yttrande angående rapporter från Boverket om genomförandet av
direktivet om byggnaders energiprestanda
Diarienummer KN2025/00719

Klimat- och
näringslivsdepartementet

Yttrande angående rapporter från Boverket om genomförandet av direktivet om byggnaders energiprestanda. Diarienummer KN2025/00719

Chalmers har tagit del av följande tre rapporter från Boverket:

1. Metoder, definitioner och krav inom solenergi i direktivet om byggnaders energiprestanda (Rapport 2025:3)
2. Översyn av systemet med energideklarationer (Rapport 2025:6)
3. Hållbar mobilitet (Rapport 2025:8).

Nedan återfinns Chalmers kommentarer på rapporterna.

1. Sammanfattande kommentarer

Materialet utgör delredovisningar av Boverkets arbete med att förbereda för implementering av det omarbetade direktivet för byggnaders energiprestanda (EPBD). Vi välkomnar detta arbete.

De tre rapporterna är delredovisningar av fyra olika uppdrag till Boverket från regeringen, med bäring på EPBD. Rapporterna redovisar förslag på författningsändringar på lag och förordningsnivå, och Boverket föreslår att nödvändiga ändringar i ett senare skede ska införlivas i Boverkets föreskrifter. Olika tänkbara alternativ för implementeringen i föreskrifter berörs, men det finns ännu inga konkreta förslag att ta ställning till. Således kvarstår många frågetecken rörande hur effektiv implementeringen i själva verket kommer att bli.

Yttrande angående rapporter från Boverket om genomförandet av
direktivet om byggnaders energiprestanda
Diarienummer KN2025/00719

2. Kommentarer på specifika delar av remissen

2.1. Rapport 2025:3

I slutet av rapportens kapitel 5.10 (s. 44) påpekas att artikel 13.4 i det omarbetade direktivet kräver att medlemsstaterna fastställer krav "...för att genomföra lämpliga normer för kvalitet på inomhusmiljön i byggnader för att upprätthålla ett hälsosamt inomhusklimat". Där står också att Boverkets preliminära bedömning är att detta krav redan är uppfyllt genom "...dagens byggregler avseende hygien, hälsa och miljö". I det avseendet hänvisar man till både BBR och Boverkets nya föreskrifter (2024:8) om skydd med hänsyn till hygien, hälsa och miljö samt hushållning med vatten och avfall.

Kommentar:

Möjligen ger BBR ger viss vägledning i frågan, men föreskriften 2024:8 gör det inte. Den föreskriften gör inga hänvisningar till några normer, standarder eller annan vägledning. Vidare anger det omarbetade direktivets artikel 13.5 att medlemsstaterna ska kräva att lokalbyggnader som är nollutsläppsbyggnader förses med mät- och kontrollanordningar för övervakning och reglering av inomhusluftens kvalitet. Att detta är fallet framgår av Rapport 2025:3, men frågan berörs inte alls i övrigt.

Frågan om lämpliga normer för kvalitet på inomhusmiljön, och den om mätning och kontroll av inomhusluftens kvalitet behöver utredas, och rapporten (2025:3) därefter kompletteras.

I Plan och byggförordningens 3 kap. 14a§ står om klimatskärmens värmeisolerande förmåga.

Kommentar:

Texten bör kompletteras så att även vikten av lufttätet framgår.

Yttrande angående rapporter från Boverket om genomförandet av
direktivet om byggnaders energiprestanda
Diarienummer KN2025/00719

2.2. Rapport 2025:6

Kapitel 9.2 *Förslag till förordning (2006:1592) om energideklaration för byggnader* behandlar bland annat energirenoveringsplaner. Det föreslås att en energirenoveringsplan ska byggas upp kring en färdplan med olika etapper för stegvis renovering av byggnaden. Det står att de olika etappernas ordningsföljd och innehåll ska anges. Vidare står det att i varje etapp ska beräkningar/uppskattningar göras vad gäller kostnaden för varje ingående åtgärd, energibesparingen och kostnadsbesparingar.

Kommentar:

Det är bra att kostnader och besparingar ska anges, men det hade varit önskvärt att kräva att en komplett energiekonomisk kalkyl genomförs, med det tydliga syftet att åstadkomma så stor energibesparing som möjligt med lönsamma investeringar. Principen bör vara att låta mycket lönsamma åtgärder ”bära upp” energieffektiviseringens ekonomi så att även mindre lönsamma åtgärder kan genomföras. En sådan metodik finns färdigutvecklad och beprövad genom Energimyndighetens nätverk BELOK. Den metodiken gör det möjligt att planera åtgärderna och etapperna för maximal energibesparing. Sammanfattningsvis skulle förslaget vinna på att det tydliggörs hur de energiekonomiska ingångsvärdena kan utnyttjas vid planeringen av energirenoveringar.

I förslaget rörande ändring i lagen om energideklaration föreslås i 9§ (rapportens s 11) en justering av vad som ska anges i en energideklaration. Det står att det ska anges ”...om byggnadens energiprestanda kan förbättras med beaktande av en god inomhusmiljö och, om så är fallet, rekommendationer om kostnadseffektiva åtgärder för att förbättra byggnadens energiprestanda och minska byggnadens driftsrelaterade växthusgasutsläpp samt hur kvaliteten på inomhusmiljön kan förbättras”.

Kommentar:

Formuleringen ”med beaktande av en god inomhusmiljö” är otydlig. Det handlar ju i klartext om att energiprestanda ska kunna förbättras utan att inomhusmiljön försämras.

Formuleringen om hur kvaliteten på inomhusmiljön kan förbättras antyder att förväntningen är att det alltid föreligger brister. Det vore tydligare att kräva att energideklarationen ska ange om brisande inomhusmiljö observerats, och om så är fallet vad bristerna består i, och vilka åtgärder som i så fall föreslås för att komma till rätta med problemen.

Yttrande angående rapporter från Boverket om genomförandet av
direktivet om byggnaders energiprestanda
Diarienummer KN2025/00719

Göteborg 2025-06-16

Lars Ekberg

Biträdande professor, Avd. för Installationsteknik